

Az Európai Bizottság javaslata az egész életen át tartó tanulást szolgáló Európai Képesítési Keretrendszer létrehozására

Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) az EU tagállamok kormányfőinek kezdeményezésére az Európai Bizottság által kidolgozott tervezet, mely szándéka szerint a legkülönbözőbb nemzeti és ágazati képesítési rendszerek és képesítési keretrendszerek közötti átjárhatóság biztosítását, ezen keresztül a tanulók és munkavállalók Unión belüli mobilitásának ösztönzését szolgálja. Az EKKR létrehozataláról szóló javaslat a tagországok szakértői közötti együttműködés eredménye, e munkában kezdettől fogva magyar szakértők is közreműködnek.

Az EKKR legfontosabb céljai a következők:

- Az egyes tagországok legkülönbözőbb szintű és rendszerben szervezett képzéseinek más országok képzéseivel való összehasonlíthatóvá tétele az ezen képzéseket alkotó rendszerek harmonizációja nélkül.
- A tanulási eredmények (tudás, készségek, képességek és kompetenciák) különböző szintjeire építő semleges, a nemzeti oktatási rendszerek sokszínűségét szem előtt tartó referenciapontok kialakítása, amely lehetővé teszi a formális, nem-formális és informális tanulás eredményeinek elismerését is.
- Az oktatási szolgáltatások minőségbiztosításának támogatása és az egyes országok képesítési rendszerei továbbfejlesztésének ösztönzése.

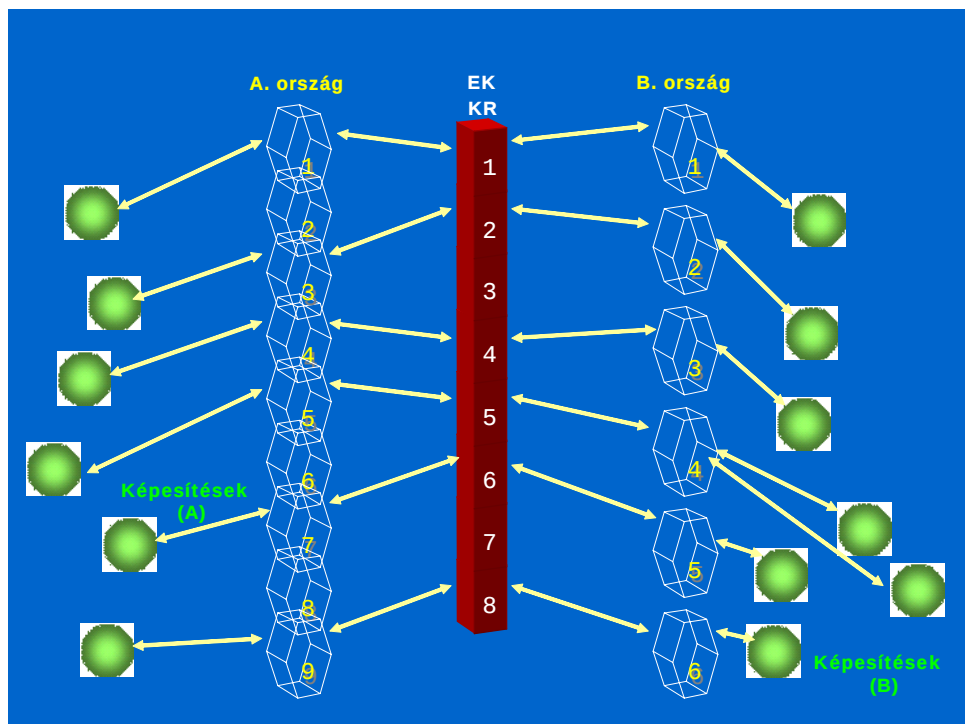
Az EKKR működése

Az EKKR-hez való csatlakozás önkéntes és nem ró jogi kötelezettséget a tagállamokra. Valójában egy olyan, szakértők által alkalmazandó eszközről van szó, amely lehetővé teszi a legkülönbözőbb képzéseknek az EKKR referenciaszintjei szerinti besorolását. Természetesen a rendszerhez való csatlakozás akkor akadálymentes, ha az egyes oktatási

szinteken és ágakban megszerezhető képesítések meghatározott tanulási eredmények formájában vannak meghatározva. A tanulási eredmények azon ismeretek, készségek, képességek és kompetenciák, amelyeket az egyén a tanulási folyamat végére elsajátít. Az elvárt tanulási eredmények meghatározzák, hogy a tanuló milyen tudással, ismeretekkel rendelkezik hogyan tudja a megszerzett tudást alkalmazni, illetve milyen, egy szakterület sikeres műveléséhez szükséges általános kompetenciákra tett szert a képesítés megszerzéséig. Számos oktatási és képzési rendszerben ezen tanulási eredmények teljesítése alapján döntenek el, hogy a képesítés kiadható-e.

A tanulási eredményekben való gondolkodás és szabályozás már Európa sok országában uralkodóvá vált. A kimeneti követelmények tanulási eredmények alapján történő rögzítésében Magyarország is jelentős lépéseket tett az oktatás minden szintjén. Az EKKR és a nemzeti képesítési rendszerek összeillesztésének folyamatát minden ország maga alakítja ki.

AZ EKKR META-KERETRENDSZER LEHETŐVÉ TESZI ÉS EGYSZERŰSÍTI A NEMZETI KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZEREK ÉS KÉPESÍTÉSI RENDSZEREK KÖZÖTTI KAPCSOLATOT (LÁSD ALÁBBI ÁBRA)

Az EKKR három fő elemből áll:

- A központi elemet a – tanulási eredményekhez kapcsolódó – *közös referenciapontok* jelentik, amelyek nyolc szintre tagolódnak. E szintek úgy vannak megállapítva, hogy kellő rugalmassággal biztosítsák bármilyen, bárhol lebonyolított oktatási programban megszerezhető képesítések megfeleltetését.
- Ezeket a referenciaszinteket olyan *eszköztár* támogatja, amely az egyes polgárok igényeihez igazodik. Ezek az egész életen át tartó tanulást elősegítő *Integrált Európai Kreditátváltási Rendszer*, az *Europass* okmány, a tanulási lehetőségeket tartalmazó *Ploteus adatbázis*.
- Az EKKR emellett magában foglalja azokat a *közös elveket és eljárásokat*, amelyek iránymutatást adnak a különböző szinteken lévő partnerek közötti együttműködéshez – különösen a minőségbiztosításra, a nem formális és informális tanulás beszámítására, a pályaaorientációra és a kulcskompetenciákra összpontosítva.

Különböző érdekcsoportok és felhasználók

Az EKKR három eleme különböző érdekcsoportokat céloz meg. A közös referenciaszinteket úgy alakították ki és írták le, hogy nemzeti és ágazati szinten támogassák a *szakmapolitikusok és szakértők* munkáját, és olyan eszközt biztosítsanak, amely lehetővé teszi a nemzeti és ágazati képesítési keretrendszerek és képesítési rendszerek közötti összehasonlítást és együttműködést. Ugyanez vonatkozik az együttműködést és a szakpolitikák összehangolását támogató elvekre és eljárásokra. A közös eszközök közvetlenül, azonban különböző módon támogatják az *egyéni mobilitást* a tanulás és a munka világában. Az EKKR jelentősége az egyének szempontjából még inkább fokozódni fog, ha a nemzeti és ágazati képesítéseket módszeresen összekapcsolják az EKKR-rel.

A tanulási eredményekre vonatkozó nyolc szint

Az EKKR-ben a képesítéseket minden szinten a tanulási eredmények három típusa szempontjából írják le:

- tudás,
- készségek és képességek,
- tágabb értelemben vett – személyes és szakmai tanulási eredményként leírt – kompetenciák.

Az EKKR minden szintje olyan tipikus tanulási eredmények figyelembe vételével szerveződik, amelyeket az európai képesítésekhez, képesítési rendszerekhez és képesítési keretrendszerekhez lehet kapcsolni. A tanulási eredmények azonban nem tartalmazzák az egyedi képesítések részleteit, mivel azok a nemzeti vagy ágazati szintű felelősségi körbe tartoznak. Az EKKR kialakításának ilyen megközelítésével a nemzeti és ágazati szakemberek és illetékes szervek minden nemzeti vagy ágazati képesítést vagy szintet egy bizonyos szinthez rendelhetnek az EKKR-ben.

Az EKKR mint együttműködési keretrendszer

A javaslat körvonalazza az EKKR és a nemzeti, illetve ágazati szintű képesítési keretrendszerek és képesítési rendszerek közötti kapcsolatokat. Mivel az EKKR önkéntes és nem jár jogi kötelezettséggel, a kezdeményezés sikere attól függ, mennyire elkötelezettek a különböző szinteken működő érdekelt felek a keretrendszer iránt. Magyarország részvétele a folyamatban több szempontból is komoly haszonnal kecsegtet:

- A magyarországi képesítési rendszerek EKKR besorolása megkönnyítheti, hogy magyar tanulók külföldön folytassanak tanulmányokat és növelheti a külföldön munkát vállaló magyar állampolgárok megszerzett képesítésével szembeni munkáltatói bizalmat. Ez utóbbi a Magyarországon foglalkoztatott külföldiek képesítéseivel kapcsolatban is fontos szempont.
- Az EKKR elterjesztésének folyamatában való aktív magyar közreműködés újabb ösztönzést adhat a magyarországi képesítési rendszerek modernizációjának és egymásra épülésüket segítő közelítésüknek.
- A magyarországi pályaorientációs és munkaügyi szolgáltatások szakemberei egy a munkájukat jelentős mértékben támogató eszközhöz jutnának.

Relevancia és hitelesség

Az Európai Képesítési Keretrendszer sikere azon múlik, hogy az oktatási- és képzőintézmények, a munkaadók, munkavállalók, civil szervezetek, a szakmapolitikusok valamint az egyes tanulók számára milyen előnyöket kínál és mennyire válik hitelessé. Ennek következtében a keretrendszert csak egy kiterjedt, minden lehetséges partner bevonásával történő konzultációs folyamat keretében lehet egyeztetni és az alkalmazásával kapcsolatos közös álláspontot kialakítani.

További információk: <http://www.om.hu/ekkr>